

نيلىلى مەقدىسى :

دەنگ و رەنگى ھونەر مەند تەواو كەرى پەكتىرن

❖ ماۋىيەكى زۆرە نىلىلى مەقدىسى گۇزەلى دىلىق
ولە لوپنان ناۋبانگى جەماۋىيەكى زۆرى ھەيدە لە
لاپەن خەلك ناسراۋە زۆر جار لە رىگى ھونەر كەي
ۋ ئەو گۇزەلىنى پىشكەشى دەكات جارى واش ھەيدە
لە رىگى ئەو پروپاگەندەنى كە دەريارى بلاۋدە كىر تەۋە پان
بەھۇي ناكۆكىيە كانى لە گەل كۆمپانىا ھونەر يە كەن، بەلام
ھەرچۇنىك يىت گۇزەلىنى سەركەتتە بىرون ۋ تۈنۈيۈمى
لە رىگى ھونەر كەيدە بىرونى خۇي بىسەلمىنى لە ماۋىيەكى
كەمدا.
لە پەيۋەندىيە كەن نىلىلى مەقدىسى بەمىشپۇيە ۋەلامى چەند
پرسىيارىكى گۇزەلى دايەۋە. ❖

نىيە ھەموو شتىك بە تەنازول كىردن يىت، ئە گەر
كەسىك ھونەر مەندىكى راستەقىنە يىت ئەۋا
دلىيام خەلكى تر دەپ تەنازولى بۇ بىكەن،
چونكە پىۋىستىيان بە بەھرە ۋ تۈنۈكەنى ئەۋە،
خەلكەنى تىرىش مەبەستەم كۆمپانىا ۋ شاعىر ۋ
ئاۋازدانەر، چونكە ھەر يەكە لە لاي خۇيەۋە
ھەول دەدات سوۋد لە تۈنۈ ۋ ناۋبانگى ئەۋ
ھونەر مەندە ۋەرىگىر، كۆمپانىياكان بۇ ئەۋەدى
لە روى ماددىيەۋە سوۋدى لىۋەرىگىر شاعىر
ۋ ئاۋازدانەر كەنىش ھەز دەكەن ناۋبان لە پال
ناۋى ھونەر مەندە بە تۈنۈكەنى يىت، بەلام
لەۋانەيە كەسەنكىش ھەبەن كە ناتۈنن لە
بۈارى ھونەرىدا سەركەتتە بىن ۋ شوپىنى
خۇيسان بىكەنەۋە، بۇ ئەۋەدى بىيانۋەك بۇ
سەرنەكەۋەتنى خۇيان بىدۇزەۋە ۋ لە سەركەۋەتنى

* ناۋبانگى تۈ لاي

جەماۋە لە چ ناسىتىكدايە؟

- بەدەستەپىنەنى ناۋبانگى
ۋ ناسراۋى لەناۋ خەلكدا
كارىكى ناسان نىيە، بەلام
ئەۋە لە مە زەحمەتتە ئەۋەيە
چۇن بتۈنۈيىن ئەۋ ناۋبانگى
خۇمان پىارپىزىن بۇ ماۋىيەكى زۆر،
زۆر لە ھونەر مەندە ناۋبانگىيان ھەبۈۋ، بەلام
ئىستا كەس ھەر لە يادىشى نەماۋن ئەمەش
پىۋىستى بە تەرك ۋ ماندوۋوبۈيۈكى زۆر
ھەيە.

* ئافرىتى ھونەر مەند دەتۈنۈت بى تەنازول

كىردن بەردەۋام يىت لە كارى ھونەرى؟

- مەن دۇرى ئەۋ بۇچۈنەم، چونكە مەرج

دىمانە: خەلىل بەلى

ھونەرى

گولان

ژمارە (۷۳۹)
۲۰۰۹/۶/۲۹

كەسەننى دىكەي كەم بىكەنەۋە ھەلدەستىن بە
بلاۋكردنەۋەي نەم جۇرە، پىروپاگەندەنە بەلام
مەرج نىيە تەنىيا ئافرەت لە بۇرى ھونەرىدا
تەنازول بىكات، پىساۋان نايى ۋايبىكەنەۋە كە
تەنازول ھەيىت ئافرەت دەيكات نەخىر ئەگەر
ھەيى بۇ پىاۋىش ھەيە .

*** تۆ ماۋىيەك ون دواتر بە كارىكى جوان و
سەرگەوتتو دەگەرپىتەۋە ھۆكارى ئەمە چىيە ؟**

- مەن پروم بە زۆرى شتەكان نىيە، مەرج
نىيە ئەۋەي كارى زۆر پىشكەش بىكات ھەموو
كارەكانى باش بن، با مەن سالانە تەنىيا يەك
گۆرانى پىشكەش بىكەم، بەلام مەرجە ئەۋ
گۆرانىيە شوپىنى خۆي لە دللى جەماۋەردا
بىكاتەۋە و ناۋبانكىكى باش بۇ ھونەرمەند
دروست بىكات و بىيىتە ماىيە ئەۋەي جەماۋەر
دەست خۇشى لىيىكەن، ئەك سالانە دەيان
گۆرانى پىشكەش بىكەن و ھىچيان شايەنى
دەستخۇشى جەماۋەر نەبن، بۇ كلىپىش بە
ھەمان شىۋىيە .

*** پەيوەندىت لە گەل ھونەرمەندان چۇنە؟**

- بىگومان لەبەر ئەۋەي نىيە ھەموومان
لە يەك بىۋاردا كار دەكەين ئەۋا پىۋىستە
پەيوەندىشمان ھەيىت، بەلام پىۋىستە ئەۋ
پەيوەندىيەي نىيە دور بىت لە بەرژەۋەندى
تايىبەت بەلكو تەنىيا بەرژەۋەندى ھونەرەكەمان
و چۇنەتتى پىشخستىنيمان لەبەر چاۋ بىت، بە
گشتى پەيوەندىم لە گەل ھەموو ھونەرمەندان
زۆر باشە و ھەموويان زۆر خۇشەۋىستى
مەنن، ئەگەر زۆر لىيان نىيەكىش نەبم ئەۋا
ھىچ گىرقتىم نىيە لە گەلىيان و سۋياس بۇ
خۋا تا نىستا ھىچ گىرقتىكى ئەۋتۆم لە گەل
كەسىپاندا نىيە و پەيوەندىشم لە گەل ھىچيان لە
چۋارچىۋەي كارى ھونەرىدا بوۋە و زۆر چار لە
ھەندىك كارد راۋىزىيان پىدەكەم بە ھەمان شىۋە
ئەۋانىش راۋىزىم پىدەكەن .

*** كەموكۋىيەكانى تۆ چىن؟**

- نالىم كەموكۋىيە، بەلام پىۋىستەم بەۋە
ھەيە كە گىرنگى زىياتر بە كارەكانم بىدەم
بەتايىبەتتى لە بۋارەي بلاۋبوۋنەۋەي زىياتر .

*** دەنگ يان رەنگ زىياتر دەبنە ھۆي
سەرگەوتتى ھونەرمەند ؟**

- ھىچيان بە تەنىيا سوۋدى نىيە بەتايىبەتتى
لەۋ سەردەمەي نىستاماندا كە سەردەمەي دەنگ
و رەنگە، ھەردوۋىكىيان تەۋاۋكەرى يەكتىرن، بەلام
كلىپ نىستا بوۋتە يەككە لە پىداۋىستىيەكانى
كارى ھونەرى بۇ ئەۋەي ھونەرمەند زىياتر
بىناسرى لە لايەن جەماۋەرەۋە، ھەرچەند دەيى
ئەۋەش بلىين كە ھەندىك ھونەرمەند ھەبوۋە
بىئەۋەي كلىپىش ھەيىت يان تەكنۆلۇژىيا
بەۋ شىۋەي نىستا بىت ناۋبانكىكى باشيان بۇ
خۇيان پەيدا كىدوۋە و ئەگەر كلىپىشيان ھەيىت
ئەۋا ژمارىيان لە پەنجەكانى يەك دەست تىپەر
ناكات نمونەشمان زۆرە چ لە لوبىان يان لە
ۋلاتەكانى دىكەي عەرەبى .

*** ۋەك ئافرىتىكى ھونەرمەند ترست لە
چى ھەيە؟**

- بىگومان ھەموو مەۋقەك كاتىك كارىك
ئەنجام دەدات ئەۋا سەرەتا ترستىكى لە
دلدا ھەيە، بۇ مەنىش ۋەك ئافرىتىك و لە
كۆمەلگەيەكى رۇژەلاتى لە سەرەتاي
چوۋنە ناۋ كارى ھونەرىيەۋە ترستىكى زۆرم
ھەبوۋ، چۈنكە كۆمەلگە رەحم بە كەس ناكات
ھەرچەندە مالىۋەم زۆر ھاۋكارى مەنيان كىد
و پىشتىگىرى تەۋاۋىيان كىدەم و ھەر ئەۋانىش
ھاندەرى سەرەكىم بوۋن بۇ ئەۋەي روو لە
ھونەر بىكەم، بەتايىبەتتى باۋكەم كە خۆي
ھونەرمەندىكى كۆنە و پەيوەندىيەكى بەھىزى
ھەيە لە ناۋەندە ھونەرىيەكاندا بەشىۋىيەكى

گشتى، بىگومان پالپىشتى كىدنى بەردەۋامى
لىنم كارىگەرىيەكى زۆرى ھەبوۋ لە
سەرگەوتتى مىندا، بەلام سەرەراي ئەمەش
ترسىم ھەر ھەبوۋ، لىزەدا دەيى شىتىكى دىكەش
بلىنم ئەۋىش ئەۋىيە سەرەراي ئەۋەي مەن زۆر
پروم بە تۋانكانى خۇم ھەبوۋ كاتىك دەستىم
بە گۆرانى گوتىن كىد، بەلام بىرەم لە زۆر شت
دەكردەۋە ۋەك ئەۋەي ئايا دەتۋانم سەرگەوتتى
لەۋ بۋارە بەدەست بەيىنم و بەردەۋام مەن يان
سەرگەوتتى نايم، بەتايىبەتتى نىستا كە ژمارەي
ھونەرمەندە سەرگەوتتو و باشەكان گەلىك زۆرە
بۇ ئەۋەي شوپىنى خۇم لەناۋىياندا بىكەمەۋە
ئەۋا پىۋىستە خۇم زۆر ماندوۋ بىكەم و ھەۋلى
زۆرىش بىدەم .

*** ئاستەنگەكانى بەردەم ھونەرمەندان چىن ؟**

- ھەموو كارىك كە مەۋقە لە ژياندا
بىكات چۇرە ئاستەنگىكى دىتتە سەر رىنگا،
بەلام مەۋقە ھەمىشە دەيى بىر لە سەرگەوتتى
و زال بوۋن بەسەر ئەم ئاستەنگەندا بىكاتەۋە
و حسايىكى تەۋاۋىيان بۇ بىكات ھەرچەندە
زۆر پروايشى بە تۋانكانى خۆي ھەيىت،
ئاستەنگەكانى بەردەم ھونەرمەندان زۆر يەككە
لەۋانە ئەۋىيە رەنگە كەسايىكى زۆر قەدرى
ئەۋ كارە نەزانن كە تۆ دىكەي و قسەي
سەرىشت دەربارە بىكەن، ھەرۋەھا زۆر چار
ھونەرمەندان لە گەل كۆمپانىيا ھونەرىيەكانى
بلاۋكردنەۋەي كارە ھونەرىيەكان گىرقتى ھەيە
يان لە گەل دەزگاكانى راگەياندن بەتايىبەتتى
كاتىك ھەندىك زانىيارى ناراست و نادروست
دژى ھەندىك لە ھونەرمەندە ناۋادارەكان
بلاۋدەكەنەۋە تەنىيا بۇ ئەۋەي ژمارەي
فروشتى رۇژنامەكانىيان زىاد بىكات، ھەرۋەھا
گىرقتى دىكەش ھەيە، بەلام ھونەرمەند دەيى
ئەمانە بە سىنگىكى فراۋانەۋە ۋەرىگىرتت،
چۈنكە ناۋبانگ دەركردىش باجى خۆي
ھەيە و دەيى ئامادە بىين ئەم باجە
بىدەن .

*** تۆ ئەگەر لەۋ گۆرانىيەش
كە خەمى پىۋە ديارە و گوزارشت
لە خەم و ناخۇشى دەكەن تا**

ئامادەم باجى
بەناۋبانكى بىدەم

**رادەيەك سەرنەچراكىش و وروژئەنەرى
ھۆكارى ئەمە بۇچى دەگەرپتەوہ ؟**

- دەركەوتتى من بەوشىپوہى كە دەيبىنن لە كلبپەكاندا زۆر جار لەسەر داخوآزى دەرھىنەرە، بەلام جىاوازى من لەگەل ھونەرمنەندانى دىكە ئەوہىيە ھەندىكىان بەوہ رازى نىن دەرھىنەر چىيان پىچ بلىت و زۆر جار ئەوہى دەرھىنەر دەبلىت جىبەجىنى ناكەن كەچى من ھەر شىتىكى دەرھىنەر پىم بلىت دەيكەم تەنانەت خۇيشم ھەندىك جار بىرۆكەى خۇم پىشكەش بە دەرھىنەر دەكەم و ھەر كارىكىش تا ئىستا كروومە بە قەناعەتەوہ بووہ.

*** ئەو گۇرانىانەى وەك
كلىپ تۇماريان دەكەى كى
ھەلىاندەبۇرى؟**

- ئەمە يەكىكە لە گرافتەكانى ھونەرمنەندان، چونكە ئىمە زۆر گۇرانى دادەئىنن بۇ ئەوہى وەك كلىپ تۇماريان بكەين و زۆر جار سەرمان لىدەشىپو، بۇيە پىويستە راوئىژ بە كۇمپانيا يان جەماوەر بكەين، ھەندىك جارپىش

خۇمان ھەلىدەبۇرىين و پشت بە خۇمان دەبەستىن .

***چى دەلىلى بۇ دىاردەى تىكەل بوونى
ھونەرى گەلانى بە يەكتىرى نايادى دەى ئەم
ھەنگاوى يان پشتىگىرى لىدەكەى وەك
لوپنانىيەك؟**

- يىگومان تىكەل كەردنى ھونەرى مىللەتان سوودى دەبىت بۇ بەرەو پىشچوونى ھونەر بە گشتى و سوود وەرگرتن لە يەكتىرى، بەلام بە مەرجىك ئەو ھونەرەى ھونەرمنەندىكى لوپنانى يان توركى تىكەل بە ھونەرەكەى خۇى دەكات مۆركى خۇى پىوہە بىمىنەت واتە بە جەماوەر بلىنى كە ئەم گۇرانىيە لە فۇلكلۇرى ئەم گەلە يان ئەم نەتەوہىيە وەرگىراوہ لە ھەمان كاتدا ئەو كارەى تۆ پىشكەشى دەكەى و سەرچاوەكەى ھونەرى مىللەتسى خۆت نىيە دەبىچ بە شىوہىيەكى وا بىت كە نامۇ نەبىت لە گەل ھونەرى مىللەتسى خۆت، ئەگەر نا من پىم ناسايىيە سوود لە ناوازى توركى فەرەنسى بۇنانى و ھى ھەر نەتەوہىيەكى دىكە وەرېگرم لە گۇرانىيەكانمدا بەكاربان بەئىم بە مەرجىك بزانم تىيدا سەرکەوتتو دەبم.

*** زۆر جار باس لە ھەندىك ھونەرمنەند
دەكرىت گوايە لە ھەندىك ولاتى عەرەبى
رىنگىيان پىچ نەدراوہ كە بچنە ناو خاكى
ھەندىك لەو ولاتانە، ناياد تۆش ھىچ كاتىك
رىنگات لىنە گىراوہ بچىتە ناو ولاتىكى
عەرەبى؟**

- من ئەم شتانە زۆر بە ناماقول دەبىنم نازانم بۇچى رىنگا لە ھونەرمنەند دەگىرى سەردانى ولاتىك بكات و گۇرانى بلى من ئەگەر لە لوپنان كە ولاتى خۇمە جەماوەرەم نەبىت و بزانم كەس گوى لە گۇرانىيەكانم ناگرىت بۇخۇم گۇرانى نالىم و وازى لىدەھىنم، ئەگەر جەماوەرەم لە ولاتىكى دىكە نەبىت چۆن دەچم گۇرانى لەو ولاتە بلىم، شىتىكى دىكەى سەير ئەوہى لە ھىچ ولاتىكى دىكە رىنگا لە كەس نەگىراوہ گۇرانى بلى بۇچى لە ولاتە عەرەبىيەكان زۆر جار باس لەم كىشەيە دەكرى، بەلام من پىم وايە كەسانىك ھەن سوودمەندن لە نانەوہى ئەم كىشانە بۇيە زوو زوو لە دەزگاكانى راگەيانەن دەيورۇئىنن بۇ ئەوہى كارىگەرى ھەبىت لەسەر ناوبانگى ھەندىك لە ھونەرمنەندان بەتايىبەتى ئافرەتە ھونەرمنەندە لوپنانىيەكان.

*** ھەندىك ھونەرمنەندى لوپنانى يەك
ئەلبوم لە گۇرانى مىسىرى دەلىن تۆ چى
دەلىلى بۇ ئەمانە؟**

- بەلاى منەوہ كارىكى زۆر ناسايىيە، چونكە ھەر كەسنىك نازادە چى پىشكەش بكات و زمانى ئىسە جىاواز نىيە و بەراى من ھونەر لە ھەموو سىنوورەكان بە ھىزترە بۇيە جەماوەرى مىسىرىش گوى لە گۇرانى لوپنانى دەگرىت و رەنگە ھەندىك لە لوپنانىيەكان جەماوەريان لە مىسىر زىاتر بىت وەك ئەوہى لە لوپنان ھەيانە.

*** ماوہىەك پروپاگەندە سەير دەى تۆ
دەكرا تا چەند كارىگەرى بەسەر تۆرە ھەبووہ
و ھەلوئىستى خىزانەكەت چۆن بوو ؟**

- من ھىچ كاتىك گرنىگىم بە پروپاگەندە و قسەى ھەلبەستراو نىيە و ئەگەر زۆرىش ئەزىتەم بىدات وەلاميان نادەمەوہ، راستە رەنگە بۇ خىزانەكەم ھەندىك ناخۇش بووئىت، بەلام ئەوان بىراوى تەواويان بە من ھەيە و زۆر لە بارودۇخى تايىبەتى من گەشىستون بۇيە ھەست بەوہ دەكەن كە ھىچيان راست نىن.

*** جوانى ھىچ رۇئىكى ھەبوو لە
سەرکەوتنى ھونەرمنەند؟**

-يىگومان جوانى نىعمەتىكى خواى گەورە بە مروقى بەخشىوہ بە شىوازى جىاجىا، جوانى روخسارىش يەكىكە لە ھۆكارەكانى زىاتر دەرختنى ھونەرمنەندى ئافرەت، بەلام كەس تەنيا بە جوانى ناتوانىت بىت بە ھونەرمنەندىكى سەرکەوتتو ئەگەر باكگراوئەندىكى ھونەرى باشى نەبىت، چونكە جوانى شىتىكى رىزىيە و تا ھەتايە نامىنەت، ئەوہى پشت بە جوانىيەكەى بىبەستىت دەبىچ بە تىيەپوونى تەمەن واز لە گۇرانى گوتن بەئىنەت تەمەش راست نىيە، چونكە زۆر ھونەرمنەندەمان ھەيە بە تەمەن زۆر گەورەن كەچى ئىستاش ھونەرەكەيان تاموچىزى تايىبەتسى خۇى ھەيە و جەماوەر زىاتر لە جارن ھەز لە گۇرانىيەكانىان دەكات.

*** ئەى چى دەلىلى بۇ ئەو ھونەرمنەندانى
نەشتەرگەرى جوانكارى نەنجام دەدەن؟**

- ئەوہ دەگەرپتەوہ سەر ئەو كەسە و جۆرى ئەو نەشتەرگەرىيە، من خۇم دەى نەشتەرگەرى نىم و رەتى ناكەمەوہ، بەلام بەراى مروف ھەرچۇنىك بىت بە سروشتى خۇى جوانە.

*** گوى لە گۇرانىيەكانى كى دەگرى؟**

- لە گۇرانىيەكە ناودار و كۆنەكان گوى لە زۇرىان دەگرم، ھەرۇھا زۆر جار گوى لە گۇرانىيەكانى خۇم دەگرمەوہ بۇ ئەوہى بزانم كەموكوپىيەكانى چىن و ھەول دەدەم لە كارەكانى دواتر ئەم كەموكوپىيانە نەھىلەم.

**گەر تەنازول ھەبىت
پىاوانىش دەيگەن**

له ریځای ګولانه وه رایده گه یه نیت که ی بهرهمی نویی بلاوده بیته وه

که مال محمد :

غوربه ت زیاتر فیږی هونه ری ره سنی کر دم

که مال محمد خاوهن توانستیکی باشی هونه ریبه و نو هدر دم له گه ل هدرستی ناسکی خزیدا نارینه ی گوزانیه کانی "کج بسو کج بوو و خانم گیسان و تو په پوله ی سهری رده کانی باوه نوور و تازیز نه مشهو گولسی ره عنا" ده کات نو به هدرست و عاتیفه یه کی جوانه وه ده لیت کوا تیوار ی دوو چاوی پر گری شینت سهرم که یلی تدم و مژه شهویش داها ت نو زمه ندی ده سپیکی کاری هونه ری که مال محمد بووه تا رادیه ک ده توانین بلین هونه ر له و باز نه یه دا چه تی به سته بو، به لام هدر له دوا ی دهر که وتی تدم و چمند گه نجیکی نو کاته ستایلیک که پراو پر له بونی سلیمانی بووه، بو به ده سته کوه تیکی تر بزه هونه ری ره سنی کوردی که مال دوا ی نه وه ی بهرهمی کوج بلاو ده کاتوه پیشه کوه یی که باش له لاین چه ماویره وه به خزه ده بینیت و همداران ی خزی شادمان ده کاتوه، تیستاش بو بهر دوامبوون له خزمته ی هونه ری کوردیدا دوا یسن بهرهمی هونه ری خزی به ناری (هاوړی)، که خزی له (۱۰) گوزانیدا ده بینته وه پیشه کوه یی همداران ی دهنگی ده کاتوه، تیتمش به چاکمان زانی له م دیداره هونه ریبه دا بهر پزیران به سهر بکه ینه وه.

شاره کانی
کوردستان
گه شه سندن ی
به خووه بینوه،
تکام وایه به
ویژدانه وه
له پرۆسه ی
هه لېزار دن دهنگ
بدن

هونه ری

ګولان

ژماره (۷۳۹)
۲۰۰۹/۶/۲۹

۵۷

دیپانه: سوزان مارف کریم
Soranmarif@hotmail.com

خۆشەوېستى
خاك و نىشتيمان
و خەلك
وايللىكردين
ستايلىك بۇ
خزمەت كردنى
هونەرى كوردى
هەلبۇزىرىن

*** لە سەرھەتاي سالانى ھەشتاكانەو**
سەرقالى كارى ھونەرىت، كەچى دەينىرت تەنھا
ستايلىكى تايىت بە خۆت ھەلبۇزادوو ھىچ
كاتىك گۇرانكارىيەكت تيا نەكردوو، پرسىيار
ئەويە ھەولت نەداو لەو بازنە ھونەرىيە يىتتە
دەرەو و گۇرانكارى لەو ستايلىدا بەكىت؟
-پرسىيارنىكى جوانە ستايلى من ستايلى
سالانى ھەشتاكانەو ستايلى سلیمانىيە ستايلىكە
تىكەل بە ناخى سلیمانى بوو تەنەت ئەو ستايلى
كارىگەرى لەسەر شارەكانى ھەولپرو دھۆك و
كەركو كىش ھەبوو، ئىستا كۆمەللىك گەنج لاسايى
ستايلى ئىمە ئەكەنەو ئىمە كۆمەللى گەنج بووین
گرنگىمان بەو ستايلى ھىچمان داو لە سىدى
بەرھەمى كۆچ گۇرانكارىيەكمان لەو ستايلىدا
كرد بەو مەرجەى لە بازنە نەچىتتە دەرەو ئەتوانم
بلىم گۇرانكارىيەكە گۇرانكارىيەكى جوان بوو
*** كۆمەللىك گەنج ئىستا لاسايى ئەو ستايلى**
ئۆرە دەكەنەو تۇ پىت واپە تاچەند ھەقىان داو

بەو ستايلىو سەرھەتوون ؟

-منىش سەرھەتا بە كارى لاسايى كردنەو
دەستەم پىكردووو زۆر جار گوئىم لە دەنگى
مامۇستاي نەمەر (ھەسەن زىرەك و محەمەدى
ماملى و عەلى مەردان و كەرىم كابان) گوتوو
و دواتر ستايلى تايىت بە خۆم ھەلبۇزادوو
من پىم خۆشە ئەو گەنجانەش گوئىگر بن
پاشان ستايلى خۇيان ھەلبۇزىرن نەو بەرپىتى
كارەكانسى كەمال محەمەد دەست پىم بىكەن و
بەرپىتى كەمال محەمەد كۆتايى پىپىن من پىم
خۆشە گۇرانكارى لە كارە كانىدا بىكەن

*** تۇ ئايندى ئەم گەنجانە چۆن دەينى؟**

-من پىم واپە چەند كەسىكىيان باشن و ئەتوانن
خزمەتى ھونەرى كوردى بىكەن

*** ئەو ستايلى تۇ ھەمىشە دەمانباتەو**

بۇ لاي يادگار يىپە خۇش و ناخۆشەكان پرسىيار
ئەويە چۆن يىپەكى ئەم ستايلىتان دانا ؟

-ئىمە ئەو دەمە لە بازنەكەدا بووین پۇرئىم
نە دەھىشت لەو بازنەيە بچىنە دەرەو ھەمىشە
لە تەمومۇزدا كارمان دەكرد خۆشەوېستى خاك و
نىشتيمان و خەلك و ايللىكردين ستايلىك بۇ خزمەت
كردنى ھونەرى كوردى ھەلبۇزىرن خۆشەوېستى
ئىمە بۇ مندالى پىشمەرگەيەك بوو بۇ مندالىكى
ئەفئال بوو ئەو خۆشەوېستى و سۆزو وەفای ئىمە
بۇ ئەوان واپىكرد لە خزمەت ھونەرى كوردىدا
كار بىكەن بۇ نمونە (جەزنىك بەشپوئە) كە
گۇرانىيەكى نىشتيمانىيەو گۇرانى نەورۇزەكەم
تائىستاش لەلای جەماوەر بوونيان ھەيەو خەلكى
گوئىيان لىدە گرئت.

*** ئەو ستايلى نۆپەى سالى ھەشتاكان**

كە ئىسە ھىناتانە ناو ھونەرى كوردىيەو كە
بىرىتى بوون لە بەرپۇزان (سالار سەلمان، كاروان
عوسمان، عەتا ئەحمەد، سالار مەحمود) تاچەند
زەرورىيەتتىكى ھونەرى بوو؟

-دەبوو ئىمە لەو كاتەدا كارمان بەكرادىە كە لەو
دەمەدا تىپى مۇسقىايى باواچى كۆيە يە تىپى
مۇسقىاي ھەولپىر ھەبوو، كارى زۆر باشيان
بۇ ھونەرى كوردى دەكرد، بەلام لەو كاتەدا
ھونەرمەند (سالار سەلمان) توانى بەشپوئەيەكى
نۆى كۆمەللىك كارى ھونەرى جوان پىشكەش بە
ئىمە بىكات و پاشانىش كاك (عەتا ئەحمەد) بە
ھەمان شپوئە لە سەر ئەو ستايلى كۆمەللىك كارى

جوانى پىشكەشى ئىمە كرد، منىش خۆم لەو
زەمەندەدا تاواز دانەر بووم و سودم لە تاوازەكانى
خۆم بىنىوئە بە پىئوسىتمان زانى بەستايلىكى
نۆى لە خزمەتى ھونەرى كوردىدا بوونى خۇمان
بەسەلمىتىن

*** چۆن تاننىتان زوو بەو ستايلى نۆپەو**
پۇبچنە نار ناخى خەلكەو بەرھەمەكانتان
لەلایەن جەماوەرەو بە شپوئەكى باش پىشوازى
لىبىكرىت؟

-خۆشەوېستى خەلكى گروتىنى زياترى
بە ئىمە دە بەخشى و سەرۋەتى ئىمەش كارە
ھونەرىيەكانمان بوو بە خەلكەمان بەخشى

*** تىپى مۇسقىاي سلیمانى بە چەترىك بۇ**

ھونەرمەندانى سلیمانى نار دەبرا كەچى (كەمال
محەمەد و سالار سەلمان و سالار مەحمود و
عەتا ئەحمەد و كاروان عوسمان) لە دەرەوئە ئەو
تىپە كاروان دەكرد ھۆكارى ئەم دورە بەرپۇزىيە
بۇچى دەگەرپتتەو ؟

-ئىمە ھەزەمان دەكرد خۇمان بە ستايلىكى
نۆئە لە خزمەتى ھونەرى كوردىدا كارەكانمان
پىشكەش بىكەن تا ئەمروۇش ئەو ستايلى ئىمە
لە لای خەلكە پىشوازىيەكى زۆرى لىدەكرىت
ھىوادارىن تاننىستمان بەو ستايلى خزمەتتىكى
ھونەرى كوردى بىكەن

*** كى لەپشت دەرەوئە ھونەرمەند (كەمال**

محەمەد) بوو ؟
-خۆشەوېستى خەلك و نىشتمانەكەم لە پىشت
دەرەوئەتى مەنەو بوو

*** زۆر جار كە گوئىستى دەنگى بەرپۇزىت**

دەين دەمانباتەو بولای دەنگە بەسۆزەكەى
ھونەرمەندى كۆچكردو (كاروان عوسمان)
پرسىيار ئەويە تۇى لە گەل ھونەرى (كاروان
عوسمان) گرئداو ؟

-دىارە (كاروان عوسمان) ى نەمەر يەكىك
بسوو لە لە ھاوپرى خۆشەوېستەكانم و يەك
ستايلى كە بە يەكەو كارمان تىدا دەكرد بەيەكەو
بەستىوئىنەو خۆشەوېستى من و كاروان عوسمان
لە سەر بنەماى ھاوپرىيەتتەكى پاك بوو لە سەر
بنەمايەكى ھونەرى پاك بوو من ھەمىشە ئەو
بە مامۇستاي ھونەرى كوردى ناو دەبەم ئەو
توانى خزمەتتىكى بەر چاو بە ھونەرى كوردى
بگەيەنت

ھونەرى
گولان
ژمارە (۷۳۹)
۲۰۰۹/۶/۲۹
۵۸

*** ئەمەلىي چىڭگاي پىرسىيارە زۆر لە ئىپو
لە گەل ھونەرمەند (كاروان عوسمان) گۆرانى
نەتەمەيتان پىشكەش دەکرد، ھەلۋىستى ئەم
كاتەى رۇم چۆن بوو بەرامبەر ئىپو ؟**

-ئىمە كاتى گۆرانىيەكى نىشتىمانىمان
پىشكەش دەکرد ھەتا ماوئىيەك لە بەرچاوى
رۇم خۆمان دەشاردەو، لە مالى خزمەكەس
و كارمان جارى وا ھەبوو ماوئىيەك مانگ
نەمانتوانىووە لە مالىو ھەبوو ھەبوو، ئىمە
ئەم كاتە زۆر بە ئىحساسەو گۆرانىمان بۆ
نىشتىمانەكەمان دەگوت، ئىستاش ھەرھەمان
ئىحساسە ھەبە و گۆرانىم بۆ نىشتىمانەكەم
چرپو، ھىوام واىە توانىيىتەم خزمەت ھونەرى
كوردى بىكەم

*** گۆرانى (نىشتىمان) كە گۆرانىيەكى
بەرھەمى (كۆچ) بوو كە داوین كارى بەرپۇتەن
نامازەت بەو ھاو كە (نىشتىمان ھەموومان
غەدرمان لىكردووى) نەتەمەى لەم گۆرانىيەو
چ پەيامەك بەگەنەت؟**

- ئەمەوى بلىم بەداخەو لای ھەندى كەس
ئەم ئىحساسەى نىبە بۆ نىشتىمانەكەى لە
كاتىكدا ئەوئى ئەمەرى ھاوتۆتە بوون بەرھەمى
خەبات قوربانى دانى ئەم گەلە ستەم دىدەبە كە
چەندىن سالە لەلايەن رۇم و دەچەوسىتەو و
چەوسىتەوئەوئەمەن ئەمەرى لە كوردستاندا كە
بە نازادى گۆرانى دەلىم بەرھەمى خەبات و
قوربانى دانى ئەم گەلەبە بۇبە دەبىت ئىمەش
لەيادى نەكەين ئىحساسمان ھەبىت تاووكو
چارەنووسى نەتەوئەكەمان لە دەست نەچىت
ئەندە نىشتىمانەكەمان بەرەو ھەلدۇر نەچىت
ئەوا چەند رۇمىكى تر پۇسەى دەنگ
دانە داوام واىە ھەموو كوردىك بەشدارى
لەم پۇسە يەدا بىكات دەنگى ھەقى خۆى
بىدات و بە وىژدانەو دەنگى خۆيان بەن
مەن ئالىم كەموورتى نىبە، بەلام ئەگەر
تەماشائى شاردەكانى كوردستان بىكەين بىگومان
گەشەسەندىكى بەرچاوى بە خۆو بىنووە
بابە ھەموومان دەسكەوتەكانى مىللەتەكەمان
بىپارزىن ئەم داھاتەى كە ھەمانە لە دەستى
نەدەين جارنىكى تر دەلىم تىكايە بەوئىژدانەو
دەنگى خۆتان بەن و خۆنى شەھىدان لە ياد
نەكەن ئەم ھەلە لە دەست نەدەين

*** زۆر جار تەنكىد لە تواناكارە ھونەرىيە
رەسەنەكانى ھونەرمەندان (ھەسەن زىرەك،
ماملەى، تاهىر توفىق و ھەلى مەردان)
دەكەيتەو كەچى ھەندىك پىيان واىە مېزوى
پىشكەوتن و گەشەسەندى گۆرانى كوردى
بۆكاتە دەگەرتەو كە مۇسقىاى توركى و
ھەرىي فارسى ناوئەى مۇسقىاى كوردى
بوو تۆ پەيامت چىبە بۆئەم كەسانە؟**

-مەن پەيام بۆ ھىچ كەسەك نىبە تەنھا
ئەوئەندە دەلىم كارى جوان لە ناخ و وىژدانى
خەلك دا دەمىتەو و كارى خراب لای خەلك
زوو دەمەرى و لە دلى خەلكدا جىي نايىتەو
*** تۆ پىت واىە دەپىت ھونەرمەند مولكى
خەلك پىت يان تەنھا لاىەنكى سىاسى ؟**
-خەلكى خۆيان ئازان لەوئى چۆن
بىردەكەنەو بەلام مەن پىم واىە ھونەرەكەم بۆ
خەلكى وىتەنھا و بۆ نىشتىمانەكەم
*** بۆچى تانىستا كونسېرت لە شارى ھەولۇر
سازنەكردووە ؟**

- لە بەرنامەمدا نىبە لە ھەموو شارەكانى
كوردستان كونسېرت ساز بىكەم ھۆكارى
ئەوئى مەن كونسېرت لە شارى ھەولۇر ئەنجام
نەداو تەنھا بۆ ئەو دەگەرتەو كە مەن بوارم
بۆئەرخاسەو بەنپازم لەئەندە ئەگەر بوار
بەرخسنىت جەماوئەى ھەولۇر خۆشال
بىكەم
*** ئىستاچ پۇرۇشەكى ھونەرىتان
لەبەردەستايە؟**

-بۆ بەتەنكىد گەرانەوئى مەن بۆكوردستان
بە مەبەستى تۆماركردى سىدىبە نوئىبەكەم
بووم كە خۆى لە (۱۰) گۆرانىدا دەبىتەو
سوساس بۆ خواتەواوى كارە ھونەرىيەكەم بە
كۆتاهات ئەم بەرھەم بە ناوى (ھاوئى) يە
لەسەستايلى پىشوووم كارەكانم ئەنجام داوو
كارى مۇسقىا لەلايەن ھونەرمەندان (عەتا
احمد، كارزان كامىل، نوئەر ئەحمەد، ئالان
كامىل) ھەو كارى تۆمار كردى ئەم بەرھەمەش
لە ستۆدۇ (پىيان) لە شارى سلېمانى ئەنجام داو
تەواوى ناوازى گۆرانىيەكانىش لەلايەن براى
خۆشەوئىست و بەرپۇم كاك (عەتا ئەحمەد) ھەو
ئامادە كراو لە شەرى شاعىران (مەھمەد
عومەر عوسمان و ئەحمەد مەھمەد و عەتا

ئەحمەد و ئىسماعیلەو ئەركى بۆكوردەوئەو
بەرھەمەتتەنى ئەم كارەش لەلايەن سەنتەرى
رۇشنىبىرى شار لە سلېمانى گرتىبەتەو
ئەستۆ

*** تاچەند پىت واىە ئەم كارە پىشوازىيەكى
باشى لىدەكەرت لەلايەن جەماوئەو ؟**
-مەن ھەموو ھەولەكانى خۆم لەم كارە دا
خستۆتە كار، بەلام ھەلامى ئەم پىرسىيارە بۆ
جەماوئە بەجى دىلم

*** تاچەند ئەم شاعىرانەى كارت لەسەر
كردوون ناوئەى ئىحساس و ناخى خۆتەن ؟**
-بە دلىبە ھەموو ناوئەى ھەست و
ئىساسى خۆم مەن ھەمىشە كار لەسەر
ھۆنراوئىبەك دەكەم كەرنەگدانەوئى ژيانى خۆم
بىت

*** كەى بەنپازى بۆكوردەوئى نوئىبەكەتى؟**
- لەرنگاى كۆقارى گولانەوئە ئەم
پەيامەتان پى دەگەنەم كە لەداو ھەلپۇزادنى
پەرلەمانى كوردستان بەرھەمى نوئى مەن
بەناوى (ھاوئى) بۆلادەكەرتەوئە لىزەشەو
سوساسە سەنتەرى رۇشنىبىرى شار دەكەم كە
ئەم ئەركەيان گرتۆتە ئەستۆ، ئەم بەھەمەش
پىشكەشە بە ھەموو عاشقان و مىندالانى
كوردستانم كردووە.

*** ماوئى چەند سالەكە لە تاراوگە ژيان
دەگوزەرتى تۆ تا چەند كەوتىتە زۆر
كارىگەرى غوربەتەو ؟**

-مەن لەوئەى كوردستانم بەجى ھىشتووە
لە ژىر كارىگەرى غوربەت و دوووە ولاتىم
ھەربۆشەش واىكردووە زىاتر گوى لە ھونەرى
رەسەن بگرم مەن ھەرچەند دوورم لە گەل ئا و
ھەواى ولاتەكەم دوژىم ھەمووتان دەزان ھەر
چەند مالىم لەسوئە، بەلام لە سالنىكدا شەش
مانگى لە گەل خەلكى سلېمانى و ولاتەكەم
بەسەر دەبەم ھەرگىز مەن لە سلېمانى خۆم بە
مىوان نازانم و ئەگەر بوار بەرخسنىت بەنپازم
بەبەكجارى بىمەو سلېمانى ژيان بەسەر بەرم

*** داوین پەيامت ؟**
ھەر تەوئەندە دەلىم ئەگەر تەمەن مابى تەمەنا
دەكەم لە ھونەرى كوردىدا تەواوى بىكەم، ھىوام
واىە ئەم ھەولەى داومە لەخزمەتى ھونەرى
كوردىدا شوئى خۆى گرتبە.

ئەوئى ئەمەرى
ھاوتۆتە بوون
بەرھەمى خەبات
قوربانى دانى
ئەم گەلە ستەم
دەبەبە كە
چەندىن سالە
لەلايەن رۇم و
دەچەوسىتەو و
چەوسىتەوئەتەو
مە ئەمەرى لە
كوردستاندا
كە بە نازادى
گۆرانى دەلىم
بەرھەمى خەبات
و قوربانى دانى
ئەم گەلەبە

لە ئاينەدا
جەماوئەى
ھەولۇر
خۆشال دەكەم

